

BEC: Experimentování s podnikáním

Na otázky odpovídá Mgr. Ivo Škrabal, předseda družstva BEC.

Co je to iniciativa BEC?

Je to zkratka pro Business and Employment Cooperative Initiative, což lze volně přeložit jako iniciativa podnikatelsko-zaměstnaneckých družstev. Jde o inovativní metodu podpory sebezaměstnávání osob a vzniku nových podnikatelských aktivit pro osoby ohrožené na trhu práce. První BEC vznikaly ve Francii v polovině 90. let minulého století. V současné době je metoda BEC uplatněna v řadě zemí EU, Kanadě, Austrálii a dalších. My jsme metodu BEC pilotně uplatnili tady u nás v České republice.

V čem spočívá princip tohoto systému podpory?

Stejně jako jiné systémy podpory podnikání umožňuje metoda BEC cílové skupině z řad lidí, kteří chtějí zahájit podnikání, experimentovat s jejich podnikatelským nápadem. Metoda BEC jim poskytuje jistotu zabezpečeného příjmu v začátcích. Kromě toho jsou zde efekty jako je sdílení nápadů, problémů, zkušeností, ale zároveň i podporující prostředí, které jim umožní nebat se začít podnikat. A to zejména kvůli garanci zabezpečených příjmů po určité dobu od zahájení podnikání.

Jak se metoda BEC konkrétně uplatňuje?

Lze ji rozdělit do tří základních fází. První z nich je fáze vzdělávání. Většinou jde totiž o nezaměstnaného člověka, který chce nastartovat své podnikání. Dostane se mu odborného vzdělání v této problematice – základy legislativy, účetnictví a podobně, ale zejména se zaměřujeme na praktickou část – na sestavení podnikatelského plánu, stanovení průzkumu trhu, marketingové strategie, analýzu klientů, odbytu služeb nebo výrobků a zejména sestavení ekonomiky celého podnikání.

Druhá fáze je zaměřena na základní kroky k vytvoření vlastního podnikání. Nazýváme ji podporované podnikání, protože začínající podnikatel po dobu 6 až 12 měsíců experimentuje se svým podnikatelským plánem, ale ještě není podnikatelem. Je zaměstnancem BEC družstva, pod jehož křídly svůj podnikatelský plán rozvíjí, a po tuto dobu jsou mu nabízeny fixní mzdové prostředky, které odrazí jeho předpoklady rozvoje podnikatelských aktivit. Po celou tuto dobu je poskytováno individuální a skupinové poradenství, a hlavně se kontroluje ekonomika podnikatelského plánu. Jde vlastně o fázi nejdůležitější, protože dochází k experimentování s podnikatelským plánem, zda je reálný pro tržní podmínky.

Poslední fáze je pak už samotné podnikání a vytvoření sebezaměstnání pro lidi, kteří na počátku byli nezaměstnaní. Nový začínající podnikatel se rozhodne, zda je

ten podnikatelský plán natolik lukrativní, že si založí živnostenský list, s.r.o. nebo jinou právní formu, případně se může stát členem družstva a rozvíjet své podnikání pod jeho hlavičkou.

Jakou má tato metoda úspěšnost a jaký je o ni zájem?

Od roku 2010 se nám podařilo rozjet 4 pilotní projekty založené na metodě BEC družstva po celé České republice, především na Šumpersku, Olomoucku, ale také na jižní Moravě a v Moravskoslezském kraji. Celkově tímto modelem prošlo kolem 130 zájemců o zahájení podnikání, přičemž 98 z nich jsme pod hlavičkou metody BEC zapojili do první fáze vzdělávání a zhruba čtvrtina z nich získala podporu v experimentování s podnikatelským plánem. Pouze 13 % lidí, kteří do tohoto projektu vstoupili, se ve finále neuplatnili na trhu práce. To znamená, že jejich podnikatelský nápad nebyl dostatečně realizovatelný a vrátili se zpět na úřad práce.

Asi 40 % zbývajících účastníků z první fáze si našlo zaměstnání, čímž získali další dovednosti a praxi, aby se zdokonalili v oboru, v němž měli zájem podnikat.

22 % účastníků bylo podpořeno v rámci experimentování, takže se stali zaměstnanci BEC družstva a stále ještě zkouší rozvíjet své podnikání nebo již samostatně podnikají, a zhruba 25 % zahájilo ihned po skončení první vzdělávací fáze vlastní podnikání.

V jakých oborech se účastníci nejčastěji uplatňují?

Co se týče profesí, převažují služby. Z těch velmi úspěšných projektů bych zmínil fir-

mu, která podniká v oblasti laserového gravírování, obchod nabízející úpravu srstí psů a koček a doplňkově prodej granulí a další věci pro domácí zvířata, ale i například soukromá fotografka zaměřující se na portréty a technickou fotografii. Potom jsou to klasické profese jako kadeřnictví, výuka angličtiny – vznik jazykové školy nebo individuální výuky například se zaměřením na děti, účetnictví, masáže, homeopatická péče a další.

Jaké osoby nejčastěji vstupují do tohoto projektu?

Nejedná se o lidi, kteří jsou v evidenci úřadu práce tři měsíce, ale o dlouhodobě nezaměstnané. I proto jsou reálné podnikatelské aktivity v mikropodnikání, nejde o žádné velké firmy, které by zakládaly výrobu.

Váš cílem je tedy podpořit sebezaměstnanost v regionech s vysokou nezaměstnaností. Zmiňoval jste, že metoda BEC vznikla ve Francii; jak jste se k tomu dostali Vy a jak probíhá financování?

S touto metodou jsem se setkal během svých cest do zahraničí, zejména do Švédska a Španělska, kde se uplatňoval ten francouzský model. Od té doby jsem to chtěl uplatnit i v českých podmínkách, protože mi připadalo, že u existujících systémů podpory podnikání u nás je vždy větší důraz kladen na tu vzdělávací část a přípravu začínajících podnikatelů.

Ale potom přijde zásadní rozhodnutí – zda do toho půjde nebo ne. Protože podnikatelský plán, který je na začátku, je pořád jenom předpoklad, neodráží samotnou realitu. A lidé, kteří na začátku nemají

dostatečné prostředky pro investování, se často obávají, že finančně zatíží vlastní rodinu, zadluží se a podobně. To byl hlavní důvod, proč jsme tuto metodu chtěli rozvinout i u nás.

Ve Francii je tento systém podpory i uzákoněn a hovoří se o pojmu placený podnikatel. To je bohužel u nás neakceptovatelné, protože podnikatel musí dělat vše samostatně na svou zodpovědnost a je to vlastně na hraně švarc systému. Z toho důvodu jsme se několik let zabývali legislativní stránkou věci, aby vše bylo v pořádku, a také jsme sháněli i prostředky, abychom tento projekt mohli pilotně rozjet. To jsme dokázali díky prostředkům z ESF.

V čem spočívají výhody družstevnictví?
Družstvo je výhodné proto, že je tam zajištěna participace těch lidí. Jsou to klasičtí zaměstnanci, ale zároveň spolurozhodují o směřování firmy a participují na jejím rozvoji, což je ideální stav.

Jaké máte plány do budoucna?
Důležité je, že BEC družstvo funguje od roku 2012, v loňském roce vzniklo další – Úsilí pro Jihomoravský kraj a teď plánujeme založit další družstvo, které bude mít působnost v Moravskoslezském kraji – Novojičínsku. Je totiž důležité, aby bylo co nejbliž lidem, kteří v něm působí a participují.
Do budoucna bychom chtěli oživit systém podpory prostřednictvím družstevnic-

tví a pod jednou hlavičkou zaštiťovat družstva fungující na podobných principech.

Jak na metodu BEC reagují úřady práce?
Po 4 letech zkušeností můžu říci, že úřady práce, s nimiž jsme v jednotlivých regionech spolupracovali, jsou z této metody nadšeny. Líbí se jim, že jde o jiný systém a lidé mají po určitou dobu chráněné prostředí, aby se posléze osamostatňovali, rozvíjeli své podnikatelské prostředí, čímž se eliminuje problém nezaměstnanosti.

Jaký je rozdíl mezi fungováním metody BEC u nás a ve Francii?
BEC metoda je svým způsobem podnikatelský inkubátor, založený na principu participace lidí, jejich motivaci k zapojení a rozvinutí vlastních podnikatelských nápadů, ale s garancí stabilního příjmu do začátku.

Rozdíl je v tom, že firmy, které jsou ve Francii zapojeny do metody BEC, dostávají podporu na zahájení podnikatelských aktivit, zejména na vzdělávací část. A placený podnikatel odvádí 10 až 30 % svých tržeb, které pod BEC družstvem vygeneruje, aby se tento model stal samoudržitelným. Takže ve Francii mohou tyto firmy nabírat další začínající podnikatele, aby tuto metodu rozvinuli, což je unikátní model oproti těm klasickým systémům podpory podnikání u nás.

Nejvíce je to ve Francii rozvinuto na jihu, v okolí měst Marseille, Lyon a podobně. Tam vznikají větší podnikatelské aktivity, statistiky z roku 2009 hovoří o několikamilionových obrotech, které tito začínající podnikatelé v inkubační experimentální fázi vygenerují.

Jak konkrétně probíhá poradenství začínajícím podnikatelům?
Koučing a mentoring podnikatelů a individuální poradenství probíhají v rámci co-workingového centra u nás v Šumperku. Je důležité, že hledáme nové cesty k tomu, aby měli nejenom garanci příjmů, ale aby se snižovaly jejich další počáteční náklady, které jsou potřeba ke vstupu do podnikání (nájem, kancelářské vybavení apod.). Z toho důvodu využíváme co-workingové centrum, kde se ti lidé setkávají, využívají pracovní prostor, sdílí svoje podnikatelské nápady atd.

Jedním z Vašich posledních projektů je Job burza v Šumperku. Co je jejím cílem a komu je určena?
Iniciovali jsme vznik regionálního trhu práce v Šumperku, který nazýváme Job burza. První ročník proběhl letos na jaře, druhý ročník bude teď v listopadu. Organizujeme jej v Šumperku v Domě kultury a cílem této akce je nabídnout další možnosti v mozaice uplatnění lidí na trhu práce, aby nacházeli uplatnění a cestu, jak se stát v tomto případě klasickými zaměstnanci.

Chceme rozvinout zejména spolupráci mezi firmami, úřady práce, hospodářskou komorou, námi a podobnými subjekty, které poskytují vzdělávání, rekvalifikační služby, tak aby ta podpora byla co nejkompaktnější, lidé se dokázali zorientovat v nabídkách a docházelo ke vzájemné interakci.

Často se stává, že zaměstnavatelé dostanou spoustu životopisů a personalisté musí pracně filtrovat vhodné kandidáty a dochází k tomu, že je obtížné najít někoho vhodného. Proto vnímáme potenciál této akce k tomu, aby docházelo k usnadňování vyhledávání vhodných kandidátů pro pracovní příležitosti.

BEC družstvo
Business and Employment Co-operative
Zábřežská 20, 787 01 Šumperk
www.bec-coop.cz

**HLEDÁTE PRÁCI?
PŘIJĎTE NA..**

**2. REGIONÁLNÍ
TRH NEJEN
PRACOVNÍCH
PŘÍLEŽITOSTÍ**

KDE

**Dům kultury
Šumperk**

KDY

**ÚTERÝ
11. LISTOPADU
2014
10:00 - 17:00**

CO VÁS ČEKÁ?

- PŘEDNÁŠKY
- KONZULTACE ŽIVOTOPISU A MOTIVAČNÍHO DOPISU
- KONZULTACE PODNIKATELSKÝCH PLÁNŮ
- PORADENSTVÍ ÚŘADU PRÁCE ČR
- ZAMĚSTNAVATELÉ
- PERSONÁLNÍ A REKVALIFIKAČNÍ AGENTURY
- ODBORNÉ KNIHY
- PROFESIONÁLNÍ FOTO NA ŽIVOTOPIS
- LÍČENÍ NA POHOVOR
- DĚTSKÝ KOUTEK

Podrobný program najdete a registrovat se můžete přes webové stránky

www.jobburzasumperk.cz

DOPORUČUJEME VZÍT SI S SEBOU ŽIVOTOPIS, MOTIVAČNÍ DOPIS, ROZPRACOVANÝ PODNIKATELSKÝ PLÁN, APOD.

Bližší informace na:

tel.: +420 777 60 63 68, e-mailu: jobburza@bec-coop.cz

**VSTUP
ZDARMA**

Mediální partneři

ŠUMPERSKÝ A JESENICKÝ
deník

INFORMAČNÍ SERVIS PRO VÁS
sumpersko.net

Olomouc
Český rozhlas
FM 106.8

REJ.cz

Business life

Partneři akce

evropský
sociální
fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Úřad práce ČR

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní Agrární
komora Šumperk